

פָּקוֹד אֶחָד דָּאוּרִיָּתָא, גְּרִים לֵיהּ לְגַרְמִיהּ מִיתָּה, וְגַרְם
לְכָל עַלְמָא, פָּגִים לְעַילָּא, פָּגִים לְתַתָּא, וְהַהוּא חֻבָּא
תַּלְיִיא, עַד דִּיקְיִים קַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַלְמָא כְּמַלְקָדְמִין,
וַיַּתְּעַבֵּר הַהוּא פָּגִים מִעַלְמָא, הַדָּא הוּא דְּכַתְּבִיב, (ישועה בה)
בְּלֹעַ הַמְּמוֹת לְנִצָּחָה וּמִתָּה יְיָ אֱלֹהִים דְּמַעַה מִעַל כָּל פְּנִים
וְגַוּ. וּבָגִין כֵּךְ כִּי יִعֲשֶׂוּ מִכָּל חַטֹּאת הָאָדָם. (פתיב) הָאָדָם

אָדָם קָדְמָה.

לְמִעוֹל מִעַל בֵּין, דְּמָאָן דִּיפּוֹק מִרְחָמִי, וַיַּנְקַא מִן דִינָא,
הַוָּא גְּרִים פָּגִים וּכְוֹ, וְעַל דָּא, רְחָמָנָא לִישְׁזַבּוּן
מְחַיִּיבִי דְּהָאֵי עַלְמָא, וְמִן פָּגִים דְּלָהּוֹן, בָּמָה זְכָאיָן
מִסְתַּלְקֵי בְּגִינִּיהָו, בְּרַכְלֵמָה דְּגַרְמֵי לְעַילָּא וְתַתָּא.

רְעֵיָה מְהִימָּנָא

פָּקוֹד אֶחָד, הַיָּא מִצּוֹת
תְּשִׁוָּהָה. וְדָא אִיהִי
בִּינָה. וּבְעוֹנוֹתִינוּ מִדְּחָרֵב
בַּיְמָקְדְּשָׁא, לֹא אִשְׁתָּאֵר לְנוּ
אֶלְאָ וְהָיוּ דְּבָרִים לְבָרֵד, וְדָא
מִלְכּוֹתָה. וּמַאי בִּינָה. בֶּן יְהָה.
וְהָאֵי בֶּן, וּ אִיהִו וְדָאֵי. וּכְלָל
מִאָן דְּחֹור בְּתִיזְבְּתָא, בְּאָלוֹ
חֹור אָתָה הֵי לְאָתָה וּ, דְּאִיהִו
בֶּן יְהָה, וְאִשְׁתָּלִים בֵּיהּ
יְדוֹנָד. וְדָא אִיהִו תְּשִׁוָּהָה,

רְبִי יְצָחָק וְרְבִי יְהוֹדָה הָוּ
אֶזְלִי מִאוֹשָׁא לְלוֹד,
אָמַר רְבִי יְהוֹדָה (יצָחָק) גִּימָא
מִילְיָן דָּאוּרִיָּתָא וְגַזִּיל. פָּתָח
רְבִי יְהוֹדָה (ס"א יְצָחָק) וְאָמַר,
(שמותה בא) כִּי יִפְתַּח אִישׁ בָּור אָז
כִּי יִכְּרֵה אִישׁ בָּור וְגַוּ. מָה
פָּתִיב בְּתִירִיה, בָּעֵל הַבָּור
יִשְׁלַׁם וְגַוּ. וָמָה עַל דָּא כֵּךְ,
מִאָן דְּגָרִים לְאַבָּא שָׁא עַלְמָא

תשבותה ורדי לגביו ו...
 ראתה הר דרדי איהו ורדי
 דברים, ורזה דמלחה,
 (הושע יד) קחו עמכם דברים
 ושובו אל יי אמרו אליו וגוי
 ונשלמה פרים שפתינו.
 ודודאי בר בר נש איהו
 חוטא, גרים לאתרחקה הר
 מאת ו... דאסתקן בון יי,ה
 דא יהוז, מאת הר. ובגין דא
 אתחרב בי מקדשא,
 ואתרחקו ישראל מטהן,
 ותגלו בגין עממיא. ובגין
 דא, כל מאן דעבד בתשובה,
 גרים לאחורא הר לאת ו...
 ופורךא בדא פלייא. ובגין
 דא הכל תלוי בתשובה.
 דבר אמרו קראמי, כל
 הקצים כלו, ואין הדבר
 תלוי אלא בתשובה, הדאו
 שלימו דשםיה.

על דא (יחזקאל כ) ואעשרה
 למען שם. ועוד ישעה
 מה) למני למני אעשרה.
 ואם לאו חזרין, אנא אעמיד

בחוובו על אחת כמה וכמה.
 אלא תוהגה דאף על גב
 דאבאиш עלמא, אמאית
 ליה תשובה, כמה דכתיב
 איש או אשה כי יעשו וגוי
 והתודה את חטאכם והשיב.
 אלא ורדי דא מהנייא להו,
 בגין דעבד בתשובה,
 כביבול הוא עבד ליה
 ממש. דהא מה דפיגים
 לעילא, אתקין ליה, ובמה
 בתשובה. דכתיב איש או
 אשה כי יעשו וגוי, והתודה
 את חטאכם והשיב,
 ותשובה אתקין פלא, אתקין
 לעילא, אתקין למתא,
 אתקין לגרמיה, אתקין לכל
 עלמא.

פתח רבי יצחק (ס"א יהודה)
אבתריה ואמר, (דברים
 ד) **בצער לך ומazard כל**

לון מלכָא, שְׁקַשִׁין גּוֹרוֹתֵיו
מְשֻׁלָּפָרָה, וַיְחִזְרוּן עַל
כֶּרֶחֶתְיָהוּ. הַרְאָה הוּא דְבָתִיב
וַשְּׁבָתָ עד יְיָ אֱלֹהֵיךְ, עד
יְדוֹעָד וְדָאי.

וַתְשׁוֹבָה דָא אֲתָקְרִיאָת
חַיִים, (מִשְׁלִיד) כִּי
מִפְנֵנו תֹצְאֹת חַיִים, רְאִינּוֹן
גְשֻׁמָתֵין הַיְשָׁרָאֵל. וְאִיהוּ
הַבָּל הַגְּפָק וְעַל בְּפּוֹמָא
דְבָר נָשָׁה, בְּלֹא עַמְל וּבְלֹא
יִגְיעָה. הַי' דְבָהָבָרָאָם. וְעַלְהָ
אֲתָמָר, (דְבָרִים ח) כִּי עַל בָּל
מוֹצָא בַּי יְיָ יְחִיָּה הָאָדָם.
וְהִיא עַל רִישֵׁיה דְבָר נָשָׁה.
עַלְהָ אֲתָמָר, (בְּמִדְבָּר יב)
וְתִמְונָת יְיָ יִבְיט. (תְּהִלִּים לט)
אָה בְּצָלָם יְתַחְלָךְ אִישׁ.

וּבְגִינּוֹן דָאִיהֵי עַל רִישֵׁיה דְבָר
נָשָׁה, אָסִיר לֵיה לְבָר
נָשָׁה לְמַיּוֹל דִ' אַמּוֹת בְּגָלוֹי
הַרְיִשָּׁא, דָאִם הִיא אֲסִתְלָקָת
מַעַל רִישֵׁיה דְבָר נָשָׁה, מִיד
אֲסִתְלָקָו חַיִים מְגִיה.
וְאִי תִמְאָה דְבָךְ שְׁרִיאָה עַל

הַדְבָרִים הָאֱלָה וְגֹו'. בְּצָר
לְהָ, מִכְאָן דַתְשׁוֹבָה מַעַלְיָא
מְפַלָּא, עד לֹא יְשִׁרֵי דִינָא
בְעַלְמָא. דְבָתָר דְשִׁרֵי דִינָא
תִקְיָף חִילִילָה מִאן יַעֲבֵר לֵיה
מַעַלְמָא וַיַּסְלִיק לֵיה. דָהָא (ד'
קכ"ב ע"ב) כִּיּוֹן דְשָׁאָרִי דִינָא,
לֹא אֲסִתְלִיק עד דִיְשַׁתְלִים.
בְתָר דְאַשְׁתְלִים, וַעֲבֵד
תְשׁוֹבָה, אֲתָקִין עַלְמִין
כָלָהוּ. מַשְׁמָעָ, דְכָתִיב
וּמַצְאָנָךְ כָל הַדְבָרִים הָאֱלָה
בְאַחֲרִית הַיּוֹם, וּכְתִיב
וַשְּׁבָתָ עד יְיָ אֱלֹהֵיךְ וְגֹו'. כִּי
אַל רְחוֹם יְיָ אֱלֹהֵיךְ וְגֹו'.

בְאַחֲרִית הַיּוֹם, מַאי
אִיכָּא הַכָּא.
אֶלָּא לְאַכְלָלָא כְנַסְתָּה
יְשָׁרָאֵל, דָאִיהֵי בְגָלוֹתָא,
וְאַשְׁתְּכַחַת בְּעַאֲקוֹ דְלָהּוֹן,
וְלֹא שְׁבָקָת לֹן לְעַלְמִין.

אומין דעלמא, אף על גב
דלא אטברי בהון שמיא
וארעה וככל תולדין דבחון.
לא שרייך ודא, דמשה בעא
מקודשא בריך הויא, דלא
תשרי שכינה על אומין
דעלמא, ויהיב ליה. הבעל
דקימא על אומין דעלמא
מאן נפקא. או על חביביא
האיינון ערבע רב מעורבין עם
ישראל. אלא ודא לית כל
אפיקיא שווין, אפילו ישראל
לאו איינון שווין, כל שכון
אחרני.

אלא ודא על האי דיוקנא
דאתה ה' אוקמייה,
מתגה טובה יש לי בבית
גנוי ושבת שמה. וביד האי
שריא על ישראל, לית לו
יגיעה ולא שעבוד. ובה נפש
עמליה ויגיעה (שמות לא) שבת
וינגעש.

דנפש אחרא אית על רישיה
דבר נש, דאתקריאת
עבד. ואיתו דיוקנא על בר

ובגין כה קודשא בריך הויא
אף על גב דאשרי דיבנא
בעלמא, בעי דיחדרין
ישראל בתשובה, לאוטבא
להו בהאי עלמא, ובעלמא
דאתי, ולית לך מאן דקאים
קמי תשובה.

תא חז, אפיקו בנטת
ישראל, תשובה
אקרי. וא' **תימא** (תשובה)
עלאה (ס"א מעלייא) (נ"א ואת עלאה)
מכל אתר לא שכית, אלא
דא אקרי תשובה, פד אהדר
רחמי לקלחא, והיא תבת
על כל איונן אוכלסין ויבקא
לו. ותשובה מעלייא, פד
אתמסר נפשא לגבה, ונטיל
לה בזמנא דאייה בתשובה,
בדין כלא אתתקון לעילא
ותטא, ואתתקון הויא, וככל
עלמא.

נש. וְאֵתִי עָבֵד דָמְלָבָא,
דָמְנָעָנָא בֶל אָבָרִין דָבָר
נש, לְמִזְלָבָרְחִין טְבִינָה,
וְלִקְיִמָא בְהֹן רַמְחָ פְקִידִין,
לְשְׁרִיא עֲלִיהוּ הַיְהָ
דְבָהְבָרָם, דְבָה סְלִיק
הַבָּרָם לְרַמְמָת.

וְדַיּוֹקְנָא אַחֲרָא עַל רִישִׁיה,
דָאַתְקָרִיאת יְרָאָה,
וְךָ י. וְעַלְיָהוּ אָתָמָר,
(בראשית א) וַיַּבְרָא אֱלֹהִים אֶת
הָאָדָם בָצְלָמוּ בָצְלָם אֱלֹהִים.
תְּרִין דַיּוֹקְנָין טְבִינָה, דָאַינָנוּ
דְבָר וְנוֹקָבָא. דְבָר מִסְטָרָא
דָאַת י. נוֹקָבָא מִסְטָרָא
דָאַת ה.

וְתְּרִין אַתְוֹן אַתְעָרִין לִיה
לְבָר נֶש לְתוֹרָה
וְלְמַצּוֹה. יְרָאָה, וְךָ אִיהִי
עַל רִישִׁיה דְבָר נֶש, וּמְנָה
יַיְעוֹל דְחִילוּ לְלָבָא דְבָר נֶש,
לְמִדְחָל מִקּוֹדְשָׁא בָרִיךְ הוּא,
וְלִגְטָרָא גַרְמִיה דָלָא יַעֲבֵר
עַל פְקוּדִין דָלָא תַעֲשֵה. ה'

אהָבָה עַל רִישִׁיה דְבָר נֶש, וּמְנָה
עַל רְחִימָיו דְקוֹדְשָׁא בָרִיךְ

חַיְבָא חד בעלמא,
קְלִקְלָא דְכַמָּה
אַחֲרֵנִין בְגִינִיה. וּווִי לְחַיְבָא,
וּווִי לְשִׁבְיבִיה. תָא חָנוּי, יוֹנָה,
בְגִין דָלָא בְעָא לְמַהַךְ
בְשַׁלְיחָותָא דְמָאָרִיה, כִמָה
בְגִין נֶשָא הָוּ אַתְאָבִידָו
בְגִינִיה בִימָא, עד דְכַלְהָו
אַהֲדרָו עַלוֹי, וְדָאַינוּ לִיה
וּכְדִינָא בִימָא, וּכְדִינָא
אַשְׁתְּזִיבוּ כְלָהָו, וּקוֹדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא חָס עֲלִיה לְבָתָר,
וְשִׁזְיב כִמָה אַוְכְלָסִין
בעלמא. אַיִמְתִי. בְד אַהֲדר
לְמָאָרִיה מָגו עַקְתִיה. הָדָא
הָוּא דְכַתִּיב, (יונה ב) קְרָאתִי
מִזְרָה לִי אֶל יי' וַיַּעֲבִנִי.
וְכַתִּיב, (תהילים קי"ח) מִן הַמִּצְרָיִם
קְרָאתִי יְה עֲנָנִי בְמִרְחָב יְה
וְגֹו.

היא, על רמ"ח אברין דיליה, לקימא בהז פקדין העשה. ו' איה על רישיה דבר נש, ומגיה ייעול על פומא דבר נש מלולין לאולפא באורייתא.

ובhai קחו עטבם דברים ושובו אל יי. ובhai דיהא בכוון היראה והאהבה והתורה יתגורר ידו"ד דאייה בינה תשובה, ו' תשוב לנבי ה', דאייה עובדא דבראשית. ואיה ל"ב אלחים. (דף ע"א) וישתלים ידור ובה יהא לבונ ניחא מבלא, ובה שבת ונפש.

ובה יתפליל יד"ו, ובגין דא ויבלו: שלימו דבר. בה, אתברי כל עלמא, ועלה קיימין שמיא וארעא וימא וכל בריין דאתברון, דכתיב, בראשית כ אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, בה בראם. ואם היה אתרחחת מעלה מא אףילו רגעא, כלל אתרחוב ואתבטל, ולא הו קיומה בעלה מא.

האי ה' לא תיזיל מגופה, ובה קיימת ובד היה תיזיל מיגיה, הוא סם המות תיתי ותשרי עליה, דתתקרי טומאה, נבלה, פסולה, מלאך המות, חשה, אפלה, ושရיא על גופה דבר נש. ובההוא זמנה אתקרי בר נש מת. ורוא דמלה, (יחזקאל יח) כי לא אוחפוץ במוות המת נאם יי אלחים והשיבו והיו.

כל פקדין העשה, דהוו עתידין לשRIA בرم"ח אברין דיליה, כלחו מראבלין עליה. ורוא דמלה, (ישעה נ) דרביו ראיתי וארפאהו וגנו. ולאבליו. Mai ולאבליו. אילין רמ"ח אברין, דכא מתאבלין עליה, האינון דיוקנא עלאה דשריא על רישיה, דבה שRIA הויה. דבמה דאית (וישלח כס"ה, שמוט ק"ו ע"ב) דיוקנא טבא על צדיק, ומגהיג ליה לכל עובדין טבין, לזכאה ליה לעלה מא דאת. בך אית דיוקנא בישא, על רישא דחיביא, לאנהגא לו

בְּעֹבֶדִין בַּיּוֹן, דִּירְתָּוּ גִּיהְנָם. וּבָגִין דָּא אֵיתָ חֶבֶל וְאֵיתָ חֶבֶל,
אֵיתָ חֶבֶל טָב, דָאַתָּמָר בֵּיה, (דברים ח) כִּי עַל בֶּל מָוֹצָא פִּי יִי יְחִיה
הָאָדָם. וְאֵיתָ חֶבֶל בִּישׁ, דָאַתָּמָר בֵּיה (קהלת ב) גַּם זֶה חֶבֶל וּרְעוּת
רוֹת.

וְתָא חֲווֵי בְּעֹבֶדִין דִּבְרָנָא נְשָׁא אַשְׁתָּמוֹדָע פְּרַצּוֹפָא, דָאַיְהִי עַלְיָה,
וּפְרַצּוֹפָא דָאַנְפּוֹי. הָדָא הוּא דְבָתִיב, (ישעה ג) הַכְּרָתָ פְּנִיחָם
עֲנַתָּה בָּם. בְּרִיאָקְנָא, אַשְׁתָּמוֹדָע פְּרַצּוֹפָא דְּחִיה דְשְׂרִיאָעָלְיָה,
אָם הוּא אֲרִיה, אוֹ שָׂוָר אוֹ נְשָׁר, אוֹ אָדָם. מַהְמְרַכְּבָה דְקִוְידְּשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וּשְׁבִינָתָה. אוֹ מַהְמְרַכְּבָה דְמַלְאָךְ שֶׁר הַפְּנִים. אוֹ
מַהְמְרַכְּבָה בִּישָׁא דְסֶמֶאל. אוֹ מַהְמְרַכְּבָה דְאַרְבָּע יְסֻודִין
דְעַלְמָא. וְלִיתְ בְּהֵזָן לֹא הַיִּצְרָר טָב, וְלֹא הַיִּצְרָר הָרָע, אֶלָּא בְּבָעִירִין
דְעַלְמָא.

וּבָגִין דָּא בָּמָה חֶבֶלים אֵיתָ בְּבָנִי נְשָׁא, כָּל חָד לְמִינָה. וְרוֹא
הַמְּלָה, (בראשית א) תֹּוֹצֵא הָאָרֶץ נְפֵשׁ חִיה לְמִינָה. וּבָגִין דָּא,
בָּמְדָה שָׁאָדָם מָזִיד בָּה מָזִידִין לוֹ. וּבָכֶל פְּרַצּוֹפָא אֵיתָ מִמְּנָא
עַלְיָה.

תָּא חֲווֵי, לְשִׁית יוֹמִי בְּרִאשִׁית, לְכֶל חָד אֵיתָ לֵיהֶ פְּרַצּוֹפִיה,
הַהְהָוָא דְרָגָא דָאַנְהִיג לֵיה, וְלֹא תְשִׁבָּח יוֹם דְלִיתָ בֵיהֶ טָב.
וְאָפְעַל גַּב דְבִיּוֹמָא תְּנִינָא לֹא אֵיתָ בֵיהֶ טָב, בַּיּוֹמָא תְּלִיתָהָא
תְשִׁבָּח לֵיה. וּבָגִין דָּא אַתָּמָר בֵיהֶ תְּרִי וּמְנִי טָב.

וּבֶל יוֹמָא אֵיתָ לֵיהֶ גִּדר מַלְבָּר, דְלֹא יַיְעַול כֶּל בֵּר נְשָׁה לְהָהָוָא
טָב. בְּגַ�וְן חַשְׁךְ הַכְּפִי לְנַהּוֹרָא. הַתְשִׁבָּח בַּיּוֹמָא קְדָמָה
אוֹר, וְתְשִׁבָּח בֵיהֶ חַוְשָׁךְ. בְּכֶל יוֹמָא תְשִׁבָּח נְטִירָא. וְאַיְנוֹ נְטִירִין
אַיְנוֹ, בְּגַ�וְן קוֹצִים לְפֶרֶם. וְאֵיתָ נְטִירִין אַחֲרָנִין, בְּגַ�וְן גְּחַשִּׁים
וּעֲקָרְבִּים וּשְׁרָפִים, וּנְטִירִין הַהָוָא טָב, דְלֹא יַיְעַול תְּמִן דְלֹא אִידָּהוּ

ראוי למעיל. וכי לאו, כל חַיִבָּא הוּעַ אלין ברזין דאוריתא. ובגין דא מאן דאייהו חייבא, ויעול למנדע רזין דאוריתא, במא מלאכי חבלה דאתקריאו חשק ואפלת, נחשים ועקרבים חיות ברא אתקריאו, ומבלבלין מחשבתה, דלא יעול לאתר דלאו דיליה.

אבל מאן דאייהו טוב, כל אלין נטירין אינון למסירה, וכטיגור געשָה סיגור, ויעולין ליה לטוב הגנוו, וימרין ליה מרנא, הא בר נש טוב וצדיק ירא שמים, בעי לאעלא קדפה, אמר לנו, (תהלים קיח) פתחו לי שעריך צדק אבא בם אודה יה. ההוא טוב הגנוו ימָא לוֹן, פתחו ליה בהאי תרעא דאתקרי אהבה, או בהאי תרעא דאייהו תשובה. כל צדיק יעול בפום דרגא דיליה, ורוזא דמלָה (ישעה כו) פתחו שערים ויבא גוי צדיק וגוי.

בען צרייך לאחדרא על פתח התשובה. וכי מבהמה מינין אייה תשובה דעבדין בני נשא, בלהו טבין, אבל לאו כל אפייא שווין. אית בר נש דאייהו רשע גמור בל ימי, ואיהו עוזר על במא פקודין דלא תעשה, ומתחרט ומודה עליהו, ולבדר בן לא עבד לא טב ולא ביש. לדא ודאי ימחול ליה קודשא בריך הוא, אבל לא דיזבח לתשובה עלאה. אית בר נש לבתר דייתוב מחטאינו, ומתקבר ליה, אייהו אועל בךך מצוה, ומתרעסך בכל فهو ברחליו ורhimו קודשא בריך הוא. דא וכי לתשובה תהאה, דאתקרי ה'.

ואית בר נש לבתר דמתחרט מחובזוי, ויעביר תשובה, ויתעסק באורייתא ברחליו ורhimו קודשא בריך הוא, ולא על מנת לקבל פרנס. דא זכי לאת ו, ואיהו בן י"ה, ועל שםיה אתקרי בינה, ודא גרים דתשוב ו' לנבי ה'. ומלה תשובה בך היא, תשוב ו' לה'.

ולעוֹלָם לֹא שְׁרִיא הַבָּר נֶשׁ, וְלֹא וְ, (דף ג' ע"ב) בֶּלֶא דְחִילוּ וּבֶלֶא רְחִימוּ, דְאֵינוֹ יְהָה, יְרָאָה וְאַהֲבָה קְרִינָן לֵיהֶן וְדָאי. וּמִתְפָּנָן אֲתִיְהִיבָּו הַתּוֹרָה וְהַמְצֹוָה דְאֵינוֹ בֵן וּבָת. וּבָנֵין דִיְשְׂרָאֵל מִקְיָמֵין הַתּוֹרָה וְהַמְצֹוָה, אַתְקְרִיאוּ בְנִים לְקוֹדֵשׁ אָבָרִיךְ הוּא,

הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (דברים יד) בְנִים אַתֶּם לֵיִי אֱלֹהִיכֶם.

הַגְּסָתָרוֹת: יְרָאָה וְאַהֲבָה, דְאֵינוֹ בָמֹחָא וְלָבָא. בְּחִילָא דִגְוָפָא וּבְרִישָׁא. וְהַגְּלָלוֹת: הַתּוֹרָה וְהַמְצֹוָה, דְאֵינוֹ בָגְנוֹפָא וּבְרִישָׁא לְבָר. וּרְזָא דְמַלָּה הַכִּי הוּא וְדָאי, דָאי בָר נֶשׁ דְחִיל לְקוֹדֵשׁ אָבָרִיךְ הוּא, אוֹ רְחִים לֵיהֶן, דָא לֹא יְדַע בָר נֶשׁ אַחֲרָא, בָגְנוֹן דָאִיהֶן מַלָּה דָלָא אַתְגָּלִיא אַלָּא בֵינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ.

אָבָל בָר נֶשׁ דְמִתְעַסֶּק בָאָוְרִיתָא, וְאַזְוֵיל בְפֻקּוֹדִין דְעַשָּׂה, דָא אַתְגָּלִיא לְכָל בָר נֶשׁ, בָגְנוֹן דְקוֹדֵשׁ אָבָרִיךְ הוּא עָבֵד לֵיהֶן פּוֹמָא בָאַתְגָּלִיא, לְאַתְעַסְּקָא בָאָוְרִיתָא, וְעַיְינֵין לְאַסְתְּכָלָא בָהּ, וְאוֹדְגֵין לְמַשְׁמָעָה בָהּ. וְעַבֵּיד קוֹדֵשׁ אָבָרִיךְ הוּא בָבָר נֶשׁ, יְדַיִן וּרְגָלִין וּגְוָפָא, לְמַעַבֵּד בָהּוּן פֻקּוֹדִין דְעַשָּׂה.

אם בֵן חֹטֶפֶא לְמַאי נְפָקָא מִנְיָה. (בראשית ב) וַיַּפְחֵד בְּאָפִיו נִשְׁמַת חַיִים, דָא אִיהֵי דְיַוְקָנָא דְעַל בָר נֶשׁ, דְאַתְמָר בֵיהֶן (בראשית כח) וַיְחַלּוּם וְהַנְּהָה סְלָמָם. סְלָמָם וְדָאי אִיהֵי נִשְׁמַת חַיִים, בְּרֶסֶתִיא לְשָׁם יְדוֹעָד דָאִיהֵי הַיְרָאָה וְהַאֲהָבָה הַתּוֹרָה וְהַמְצֹוָה וּבָהּ שְׁרִיאָה, וְהָאִי בְּרֶסֶתִיא, מְנָה גּוֹרוֹזָה בְלַ נִשְׁמַתֵּין דִיְשְׂרָאֵל, וְאִיהֵי דְיַוְקָנָא עַל רִישָׁא דְבָר נֶשׁ.

וְהַנְּהָה מְלָאָכִי אֱלֹהִים עוֹלִים וַיּוֹרְדִים בָוּ. אַלְיִין הַבְּלִים הַסְּלִקִין וְנַפְקִין בָגְנוֹפָא, בָהָאִי סְלָמָם. אִיהֵי חַר, שְׁבִיעָא דְכָלָא. וְאִיהֵי מִצְבָּא אַרְצָה, תְּרִין. וְרָאשָׁו מְגַע הַשְׁמִימָה, תְּלַת. וְהַנְּהָה מְלָאָכִי אֱלֹהִים עוֹלִים, תְּרִין. וַיּוֹרְדִים תְּרִין. אֵינוֹ לְקַבֵּל דִי רִוחָות

והשָׁמִים וְהָאָרֶץ. וּרֹא, דָמָלָה (קְהֻלָת א) הַבֵּל הַבְּלִים אָמַר קְהֻלָת הַבֵּל הַבְּלִים הַבֵּל הַבֵּל. אַיִן שֶׁבָעָה, לְקַבֵּל בּוֹרְסִיא, דָאִידָה הַפְּלָם, וְהַשָּׁמִים וְהָאָרֶץ, וְד' יִסּוּדִין דְעַלְמָא, וְאַיִן שֶׁבָעָה. לְקַבֵּל שֶׁבָעָה יוֹמִי בְּרָאשָׁת. אַיתְ פֶל בְּרִין דְשָׁמִיא, וְיִטָא, וְאַרְעָא. בְּגַ�ן חַיּוֹת עוֹפּוֹת בְּהַמּוֹת דְגִים, וּכְמָה תּוֹלְדִין דְתַלְיִין מִגְיָה.

וּבְגַ�ן דְכָלָא אַתְבָּרִי בְּהָאִי צוֹלְמָא, דְעַל פֶל יִשְׂרָאֵל דָאִיהִי צְדִיק, אֲתִמָר בְּהַזּוֹן (בראשית ט) וּמוֹרָאָבָם וְחַתְבָּבָם יְהִיָה עַל בֵל חַיָת הָאָרֶץ וְעַל בֵל עֹזֶף הַשָּׁמִים וְגַ�ן. וְדָא מִמְלָל עַל בְּנֵי נְשָׁא, דָאַיִן מַתְילִין לְחִיזָן בְּרָא, וְלְבָעֵירָן, וְלְעוֹפִין, וְלְנָגִינִי יִטָא. דָאַיתְ בְּרָנְשָׁא דְמַזְלִילִיה שֹׁור, וְמַזְלִילִיה אֲרִיה, וְמַזְלִילִיה גְּשָׁר, וְמַזְלִילִיה אָדָם.

וּבְלְאַלְיִין, לְפָה מְתִפְחָדִין מְהָאִי דְיוֹקְנָא דָאַיִן מְתִפְנָן אַתְבָּרִיאָנוֹ. אֶלְאָ מִשּׁוּם דִשְׁמָ יְדוֹד שְׁרִיאָעָלִיה. רֹא דָמָלָה, (דברים כח) וּרֹא בֵל עַמִּי הָאָרֶץ וְגַ�ן. וּבְלְמַאַן דְפָגִים עַוְבָּדָי, אַתְפָגִים דְיוֹקְנִיה. וּשְׁמָ יְיָ לֹא שְׁרִיאָבָאָתָר פָגִים, וּבְהָוָא פָגִימָוָשְׁרִיאָחָשָׁךְ, בְּגַ�ן פָגִימָוָשְׁרִיאָדְסִיחָרָא דְשְׁרִיאָבָיה חַשּׁוֹכָא. וְהָאִי בְּרָנְשָׁא בְּמָה דָאַיהָוָ פָגִים דְיוֹקְנִיה, בְּךָ אַתְפָגִים אַיהָוָ לְתָהָא, אוֹ אַתְעַבֵּיד אַלְמָ, אוֹ חִירְשָׁ, אוֹ סְוָמָא, אוֹ חִגְרָה. בְּגַ�ן דִיהָא רְשִׁים לְעִילָא וְתָתָא.

וְהָהָא חָשָׁךְ שְׁרִיאָבָפָגִימָוָשְׁרִיאָה, וּמִיד אַשְׁתַמְדָעָן בֵיהַ דְרַגְיַין קְדִישִׁין, דָאַיִן חִילּוּיִי דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הָנוֹא, וּמְתִרְחָקִין מְגִיהָ, דְכָבֵר יְדַעַין דְבָהָוָא פָגִימָוָלָא שְׁרִיאָמְלָכָא. וּבְגַ�ן דָא חִילּוּיִי דְמְלָכָא מְתִרְחָקִין מִגְיָה, דְחִיזְלִין דְמְלָכָא לֹא שְׁרִיאָן, וְלֹא מְתִקְרָבָן, אֶלְאָבָאָתָר דְמְלָכָא שְׁרִיאָ, דְבָךְ אַיִן מְתִגְנָהָגִין אַבְתָרִיה, בְּאַבְרִין בְּתָרְגָופָא.

ובההוא אחר דשְׁרֵי הַהוּא חִשָּׁךְ, בָּמָה מְלָאכִי חִבְלָה, דָאַתְקָרִיאוֹ נְחַשִּׁים וְעֲקָרְבִּים, מִתְקָרְבֵּין לֵיהֶם, וַיַּהֲבִין לֵיהֶם בָּמָה גְּשִׁיבֵין, וְאֶלְין אַיִלּוֹן יִסּוּרִין. וַיַּאֲיִת לֵיהֶם מִמּוֹנָא דֻעָבְדֵין טְבִין דַעֲבֵיד, אַתְמַעַטְוֹן מְגִיה. וַיַּאֲיךְ אַתְמַעַטְוֹן מְגִיה, אֶלְאָ בֶּל זְבוֹת דְגַחְיתָה לֵיהֶם מְלָעִילָא, יִהְיֶב לֵיהֶם לְאֶלְין מְלָאכִי חִבְלָה, וּבְטַלְיָן מְגִיה יִסּוּרִין. וַיַּאֲיִת לֵיהֶם זְבוֹת, וְלֹא חֹזֵב לְעִילָא, אֶלְאָ בֶּלָא לְתַתָּא, בֶּל זְבוֹת דַעֲבֵיד נְחַחֵת לֵיהֶם מְמוֹנִין, וְאוּמִין דַעֲלָמָא מִתְקָרְבֵּין לֵיהֶם, לְקַבֵּל מְלָאכִי חִבְלָה, וַיַּהֲיֶב לוֹן מִמּוֹנָא, וְאַשְׁתָּוּבָה מְגִיהוֹ.

וּבְגִין דָא הוּא יִשְׂרָאֵל מִקְרָבֵין לְעַזְוָאֵל, לְגַבֵּי הַהוּא חִשָּׁךְ. וְשָׁבָעים פְּרִים, לְקַבֵּל שְׁבָעים אוּמִין, לְקִיְמָא קְרָא, (משל כי אם רַעַב שׁוֹנוֹנָךְ הַאֲכִילָהוּ לְחַם וְאֶם צָמָא הַשְׁקָחוּ מַיִם. וּמִיד דְהַדְרֵין בְתִיּוֹבָתָא, אַתְעַבֵּר הַהוּא חִשָּׁךְ מִהַהוּא פָגִימָו, וְיִשְׁתַּלְיָים. וּרוֹא דָמָלה, (שמואל ב יב) גַם יִי הַעֲבִיר חַטָּאתךְ לֹא תִמּוֹת. וּמִיד אַתְהַדֵּר בֵיהֶם שְׁמָא דִיִי, וְאַתְרָעֵי (נֵא וִתְרָפֵי) בֵיהֶם, מְאַיִלּוֹן גְּשִׁיבֵין דִיסּוּרִין, הַרְאָהוּא דְבַתִּיבָב, (ישעיהו) וְשָׁב וּרְפָא לוּ. וּמְנִין דְאַתְהַדֵּר קָוְדְשָׁא בָרֵיךְ הוּא מִיד דְהַדְרֵר בְתִיּוֹבָתָא וְאַשְׁתַּלְיָים הַהוּא פָגִימָו. הַדָּא הוּא דְבַתִּיבָב, (מלאכי ג) שָׁבוּ אֱלֹי וְאַשׁוּבָה אֲלֵיכֶם.

וְדָא אַיִלּוֹן בְתִשְׁוּבָה גַמּוֹרָה, דְגָרִים לְאַהֲדָרָא בִינָה דְאַיִלּוֹן יַדְיוֹ, לְגַבֵּי ה' דְאַיִלּוֹן מְלָבּוֹת. דְאֶלְאָ מְנִידָא מִן (דף קכ"ד ע"א) קְנַחָא, דְאַיִלּוֹן הַהִיא דִיּוֹנָא, דְמַתְקָטְרִין בָהּ בֶל פְקוּדִין. וּבָהּ מַתְקָטְרִין עֶשֶׂר סְפִירָן. כְּדֵבֶר נְשָׁעֵד פְקוּדָא חַרָא וְלֹא יַהֲיר, וְעַבְדֵד לְהָ בְּרַחְילָו וּרְחִימָו דְקוּדְשָׁא בָרֵיךְ הוּא. בְגִינָה שְׁרִין עַלְיהֶם י' סְפִירָן. וְכָל מְאֹן דְקִיִים פְקוּדָא חַד בְּדַקָא יָאֹתָה, בְאֶלְוֹן מְקִיִים רַמְמָח פְקוּדִין דְעַשָּׂה, דְלִיתָ פְקוּדָא דְלֹאו אַיִלּוֹן בְּלִילָא מְבָלָהוּ רַמְמָת.

רעה מהימנה אליהו, קום אפתח עמי בפקודין, דאנט הוא עזיר לי, בכל סטרא. דהא עלה אתרם בקדמיתא, פנחים בן אלעוז בן אהרן הכהן. ובן אהרן ודן אידו אח דילוי, (משל י) אח לזרה يولד.

פתח ואמר, פקודה לדין בדין סוטה, חדא הוא דכתיב ו עבר עליו רוח קנאה וקנא וגוו. ודאי רוח טומאה מתרין סטראין אשתחה, חד בשקרא, וחד בקשוט. בגין דא, ברוח שקרא וקנא את אשתו, והיא לא נתמאה. ותניינא, ו עבר עליו וגוו, וקנא את אשתו והיא נתמאה.

ובו אית קוישטה ברוח מסאבה. אלא בבר נש מסטרא דאלינא דטוב ורע, פון יציר הרע, נחש. בזמנא דאית לבר נש

(במדבר ה) איש איש כי תשטה אשתו וגוו. מי הא לגביו הא. אלא כמה דכתיב, (במדבר ה) למעול מעול ביבי. רבבי אלעזר אמר, איש איש, מי איש איש, דהא בחד סגי, אלא הוא אוקמיה, אבל איש איש, משמע איש דאייהו איש, וקיים קרא דכתיב, (משל ח) שתה מים מבורך וגוו. כדי הוא איש בעלמא, איש לגביו אפתיה. ומעלה בו מעול, הוא בחד סגי, אמאי תרי. אלא חד לעילא וחד לחתא. חד לפגשת ישראל, וחד לבעלת. בגין פה והביא האיש את אשתו. אמאי אל הכהן. רזא בגין דמלחה, בגין דכהנה שושビינה איה

אתְתָא שְׁפִירָא, בְּכָל עֲבָדִין
 טְבִין, דָאַטְמָר בָּה (משלי יב)
 אַשְׁתָּ חֵיל עַטְרָת בָּעָלה. יִצְרָ
 הַרְעָ אִתָּ לִיה קְנָאָה, בְּגֻנוֹנָא
 דָאַשְׁבְּחָנָא דְקָנִי אָדָם עַל
 אַנְתָּתִיה, עַד דְפָתִי לָה,
 וְגַרְמָ לָה מִתָּה. וְלוֹמְגַנִּין
 שְׁלִיט עַלְה בְּחוּבִין, וְמַסָּאָב
 לָה, וְהָא אַתְעַבִּידָת גְּבָלָה.
 וַיִּצְרָ הַרְעָ, מְסֻטָּרָא דִימְגָנָא,
 דִילִיה, דִרְגָּא
 דִישְׁמָעָל, אַתְקָרִי נְחַשׁ.
 וְמְסֻטָּרָא דִשְׁמָאָלָא, דִרְגִּיה
 דְעַשְׂוָ סְמָאָל, אַתְקָרִי בְּלָב,
 מִמְנָא דִגְיָהָנָם דְצֹוָה הַב
 הַב, הַרָּא הַוָּא דְבָתִיב, (משלי
 לו) לְעַלְוָקָה שְׁתִי בְּנוֹת הַב
 הַב, וְבְרַעֲוָתָא דִילִיה לְמַיְבָל
 גְשַׁמְתָא מְסָאָבָא, בְּגֻנוֹרָא
 דִילִיה, גִיהָנָם. וְעַבְרָ עַלְיוֹ
 רֹוח קְנָאָה וְקְנָא אַת אַשְׁתָּו
 בְּקָשׁוֹט, וְהָיָא נְטָמָא.
 וּבְגִינָה אַטְמָר, (וַיָּקָרָא כָא) וּבָת
 אִיש פָהָן, דָא
 מִיכָּאל, בַּי תְּחַל לְזֹנוֹת אַת

דִמְטְרוֹגִינִיתָא. הַכָּא אִית
 לְאַסְתְּפָלָא, הָא כְתִיב (וַיָּקָרָא אָ)
 וְשַׁחַט אֶת בָּן הַבָּקָר, וְשַׁחַט
 אַחֲרָא, וְלֹאו פָהָן, דִכְהָנָא
 אַסְיָר לִיה בְּדִינָא, בְגִינָן דָלָא
 יְפָגִים הַהְוָא אַתְר דָאַחַיד
 בִּיה, וְאַת אָמְרָת, וְהַבִּיא
 הָאִיש אֶת אַשְׁתוֹ אֶל הַכְהָנוֹ,
 לְמִידָן דִינָהָא. אַלְא וְדָאַי
 פָהָנָא לְדָא חֹזֵי, בְגִינָן דָאַיְהוּ
 שְׁוֹשְׁבִינָא לְמְטְרוֹגִינִיתָא, וְכָל
 גַשִּׁי עַלְמָא מַתְבָּרְכוֹן (נ"א
 אַתְאַחֲרָת) בְּכִנְסָת יִשְׂרָאֵל, וְעַל
 דָא אַתְתָא דְלִתְתָא מַתְבָּרְכָא
 בְּשַׁבָּע בְּרַכּוֹת, דָאַחַידָת בָּה
 בְּכִנְסָת יִשְׂרָאֵל, וּבְהָנָא
 קָאִים לְאַתְקָנָא מְלִיָּה
 דִמְטְרוֹגִינִיתָא, וְלַעֲיִינָא בְּכָל
 מָה דָאַצְטְרִיךְ, בְגִינָן כְּךָ
 פָהָנָא לְדָא, וְלֹא אַחֲרָא.
 וְאֵ תִימָא דָאַיְהוּ עַבְדִ

אֲבִיכָה הִיא מְתַלֵּת בְּאַשׁ
תְּשִׁרְפָה. וְתִפְנֵן אֶתְזָקָרָת הַהִיא
זֹהָמָא, וְאֶתְלָבָנָת אֲיַחַד
מְגִיה, בְּכֶסֶף דְּאֶתְלָבָן
בְּנוֹרָא, וְהִיא עַוְפָרָת
דוֹזָהָמָא אֶתְזָקָר, וְאֶתְעָבִיד
עַפְרָה, וְאֶתְאָבִיד.

בְּנוֹנָא דָא בְּיִשְׂרָאֵל, כְּדֵין
אַיִלּוֹן מְתַלְלִין
אוֹרִיְתָא, קוֹרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
יִיעַול לוֹן בְּגַלְוָתָא דְבָנִי עַשְׂוֵה
וּבָנִי יִשְׁמְעָאל, תְּחוֹת
שְׁעַבּוֹדָא דְלָהּוֹן, דְרִגְנִיהּוּ
כְּלָבָב וְנַחַשָּׁשָׁ, וְאֶתְרָנוּ תְּפָנָן,
וּבָהּוּן יִתְבָּרוּ וְיִתְלָבְנוּ
וַיִּצְוְרוּ בְּצָרוֹף הַכֶּסֶף
וּבְבָחּוֹן הַזָּהָב, הַדָּא הוּא
דְבָתִיבָה, (וְכִירָה י) וְצַרְבָּתִים
בְּצָרוֹף אֶת הַכֶּסֶף וּבְחַנְתִּים
בְּבָחּוּן אֶת הַזָּהָב, עד
דִּיתְקִים בְּהָוָה, (ישׁועָה י) אֶם
יְהִי חַטָּאתְכֶם בְּשָׁנִים בְּשָׁלֵג
יַלְבִּינוּ.

וְאַיְלָנָא דְטוֹב וְרָע, בְּגִינִיה
אֶתְמָר, (שְׁמוֹת טו)
וַיַּזְרְהָו יְהִי עַז וַיְשַׁלֵּחַ אֶל

דִּינָא, לֹאוּ הַכִּי, אֶלָּא
לְאַסְגָּאָה שְׁלָמָא בְּעַלְמָא קָא
אֶשְׁתְּדָל בְּהָאִי, וְלְאַסְגָּאָה
חַסְדָ. דָאִי הַהִיא אַתְּתָא
אֶשְׁתְּכָחָת זָכָאָה, כְּהַנָּא
אַסְגִּי שְׁלָמָא בְּהָוָה, וְלֹא עַז
אֶלָּא דְמִתֻּעְבָּרָא בְּבָרָא דְכָרָה,
וְאֶתְעָבִיד שְׁלָמָא עַל יִדְיָה.
וְאֵי לֹא אֶשְׁתְּכָחָת זָכָאָה,
אֲיַהוּ לֹא עַבִּיד דִינָא, אֶלָּא
הַהִוא שָׁמָא קָדִישָׁא דָאַיִהָ
קָא מְשַׁקְרָת בֵּיהֶה, הַהִוא עַבִּיד
דִינָא, וְהַהִוא בְּדִיקָה לְהָה.
תָא חַזִי, כְּהַנָּא לֹא עַיִיל
גְּרָמִיה לְהָאִי, אֶלָּא כְדֵין
הַיָּא יִהְבָת גְּרָמָה קְמִיהָ,
מִפְאָה (נ"א לְזָכָאָה) (דף קכ"ד ע"ב)
זָמָנָא, וְתִרְיַן שָׁאֵיל לְהָה, כִּיּוֹן
דָאַיִהָ בְּעִיא לְאֶשְׁתְּכָחָא
זָכָאָה, כְּדַיָּן כְּהַנָּא עַבִּיד
עוֹבָדָא, בְּגִין לְאַסְגָּאָה
שְׁלָמָא.

הַמִּים וַיְמַתְּקוּ הַמִּים וְנוּ.
 בְּגִין דָּהוּ יִשְׂרָאֵל עַם עֲרָב
 רַב, כֹּלֵהוּ הוּא אַיִלָּנָא דְּטוֹב
 וְרֻעָ, וְעַל דָּא, חַצְיוֹ מַתּוֹק
 מִסְטָרָא דִימִינָא. וְחַצְיוֹ מַר,
 מִסְטָרָא דִשְׁמָאלָא. וּבְוּמָנָא
 דְעֲרָב רַב הוּא מַחְטִיאין לוֹן
 לִיְשָׂרָאֵל, הוּא בָּאיְלוֹ הוּא
 בְּלָהָוּ מִסְטָרָא דָרָע. וּמִיא
 אַתְּהָדָרָא כְּלָהָוּ מְרִירִין,
 בְּהַהוּא עַז מַר בְּמִיא, הַדָּא
 הוּא דְכִתִּיב, (שמות טו) וַיְבָאוּ
 מְרַתָּה וְלֹא יָכְלוּ לְשַׁתּוֹת
 מִים מִפְּרָה בַּיְמִים הֶם.
 וְהָאֵי עַז מַר, אַיְהוּ בְּגַנוֹנָא
 הַגְּסִיזָא דְסֹטָה, אֵי
 סֹטָה תְּחוֹת בָּעָלה, אַיְנוֹן
 מִיְין דְאַשְׁקִין לָהּ אַתְּהָדָרָו
 מְרִירִין, וּבְהָזֵן וְצַבְתָּה בְּטָנָה
 וְנַפְלָה יְרִיבָה, וְאֵי לֹא סֹטָה
 מָה בְּתִיב, וְנַקְתָּה וְגַזְרָעָה
 וְרֻעָ, וְאַוְלִידָת בָּר. אַופָּהָכָא
 וַיְמַתְּקוּ הַמִּים.

בְּגַנוֹנָא דָא, יַתְּעַבֵּיד לְנַפָּאָה
 לוֹן לִיְשָׂרָאֵל בְּפּוֹרְקָנָא

כְּהַנָּא כְּתִיב שָׁמָא קָדִישָׁא
חַד זָמָנָא בְּאֶרֶח
מִישָׁר, לְבָתָר כְּתִבְבָּרְךָ לִיה
לְמַפְרָע אַתְּזָוּן (ג"א סְרִיטִין)
טְרִיסִין בְּטָהִירִין, **דִינָא**
בְּדִינָא, רְחִמִּי בְּרְחִמִּי, רְחִמִּי
בְּדִינָא, וְדִינָא בְּרְחִמִּי.
אַשְׁתְּכַחַת זָפָאָה, אַתְּזָוּן
רְחִמִּי אַשְׁתְּכַחַפֵּ, וְדִינָין
סְלִקִין. לֹא אַשְׁתְּכַחַת כְּדָקָא
יָאָות, רְחִמִּי **סְלִקִין**, וְדִינָין
אַשְׁתְּאָרוֹג, וְכִדֵּין **דִינָא**
אַתְּעַבֵּיד.

רְבִי אַל עַזְרָה פִּתְחָה וְאָמָר,
 (שמות טו) וַיְבָאוּ מְרַתָּה
 וְלֹא יָכְלוּ לְשַׁתּוֹת מִים מִפְּרָה
 כִּי מִירִים הֶם, הָא אוֹקְמוֹתָה.
 אָמָר, תְּוֹהֵנָא אַיְדָה בְּגִי
 עַלְמָא לֹא מִסְתְּכַלֵּין וְלֹא
 מִשְׂתְּדַלֵּין בְּמַלְיָן דָאָרִיִּתָּא,
 הַכָּא אִית לְאַסְתְּכָלָא, אַמְאָי

בתרייתה, הָרָא הוּא דכתיב, (דניאל יב) יִתְבָּרוּ וַיַּתְלֹבּוּ וַיַּצְרְפּוּ רַבִּים, דָאִינּוּ מִסְטָרָא דְטוּבָה, וְקִימֵין בְּגַסְיוֹנָה. וְהַרְשִׁיעַנוּ רְשָׁעִים אִינּוּ מִסְטָרָא דֶרֶעָה, וַיַּתְקִים בְּהַזּוֹן (יחזקאל יג) וְאֶל אֲרָמָת יִשְׂרָאֵל לֹא יִבָּאוּ וְקַטְילֵל לוֹן.

(דניאל יב) וְהַמְשִׁבְכִּילִים יִבְנִינוּ מִסְטָרָא דְבִינָה, דָאִידָה אַילְנָא דְחַיִי, בְּגַנְגִיָּהוּ אַתְמָרָה, (דניאל יב) וְהַמְשִׁבְכִּילִים יוֹהִירוּ בּוֹזֵר הַרְקִיעָה בְּהָאי חַבּוֹרָא דִילְךָ דָאִידָה סְפִרָה הַזּוֹרָה, מַן זֹוְרָא דָאִימָא עַלְאהָ תִשְׁוֹבָה. בְּאַלְין לֹא צָרִיךְ גַּסְיוֹן, וְבָנֵין הַעֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לִמְطֻעם מַאַילְנָא דְחַיִי, דָאִידָה הָאי סְפִרָה הַזּוֹרָה, יִפְקוֹן בֵּיהֶם גַּלוּתָא בְּרַחְמֵי. וַיַּתְקִים בְּהַזּוֹן, (דברים לב) ייִ בְּדָרְדָרְנָהוּ וְאֵין עַמוֹּא אל גִּבר.

וְאַילְנָא דְטוּבָה וְרֶעָה, דָאִידָה

כְתִיב הַכָּא שֵׁם שֵׁם לוּ חַק וּמִשְׁפָט וּשְׁם גַּסְהָגָן. אָבָל וְדָאִ רָזָא דְמַלְתָּה, הַהֲכָא עַל מִיָּאָה, בְּגִין דְמַצְרָאִי הָוּ אָמָרִי, דְבָנִיְהוּ דִישְׁרָאֵל הָוּ מְפִיהָג, וְהָוּ כִּמה בְּיִשְׂרָאֵל דְחַשְׁדִין לְאַגְתָתִיְהוּ בְּדָא. עַד קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַטָּא לֹונָה לְהָאִי אַתָּר, וּבְעֵי לִמְבָדָק לֹונָה, מַה כְתִיב וַיְבָאוּ מְרָתָה וְגֹו. וַיַּצְעַק אֶל ייִ וְגֹו.

אָמָר קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַשָּׁה, מַשָּׁה מַה אַתָּ בְּעֵי, הָא כִּמה חַבְילִין קִיְיָמִין גַּבְיִיכָו הַכָּא, וְאַנְא בְּעִינָא לִמְבָדָק הַכָּא נְשִׁיהָזָן דִישְׁרָאֵל, כְתֻוב שְׁמָא קְדִישָׁא, וּרְמִי לְמִיָּאָ, וַיְבָדְקֵיָן בְּלַהֲזָן, בְּשֵׁי

איסור והיתר טומאה וטהרה, לא שלטא על ישראל יתר, דהא פרנסת דילן לא ליהו, אלא מסטרא דאלנֶא דחמי, דלית תפון לא קשיא מסטרא דרע, ולא מחלוקת מרוח הטומאה, דבתייב, (ובריה יג) ואת רוח הטומאה עבריר מון הארץ.

דא יתפרנסון תלמידי חכמים מעמי הארץ, אלא מסטרא דטוב, דאלין טומאה טהרה בשר היתר, ולא מערב רב, דאלין טומאה פסול איסור, דאיןון מסאיין, דמסאיין גרמייהו בגדה שפחה גויה זונה. בגין דאיתון בנוי דלילית, דאיתיה, בגין שפחה גויה זונה חוריין לשרישו. ועליהו אמר, (ישעה יד) כי משרש נחש יצא צפע.

ובונמן דאלנֶא דטוב ורע שלטא, דאיתו חולין על

גוביין, ולא ישתאר לעז על בני. ועד דיבדקון כלחו הכא, לא אשרי שמי עלייהו, מיד ויורחו יי עז ושליך אל המים, דא שמא קדיישא, ההוא דהוה כותב בהנא למבדק נשייהון דישראל, כדיין, שם שם לו

חק ומפט ושם נסחו. ואי תימא נשייהון דישראל יאות, איבון אמא. אלא אוף איבון בעין, דלא אסתאבו בנשייהון דמצרים. ובשייהון דישראל לא אסתאבו במצרים, כל איבון שניין דהו ביבייהו, וכלהו נפקו גוביין ונוקבין זפאים, ואשתכח זרעא דישראל קדיישין, זפאים, כדיין (דף קכ"ה ע"א) קודשא בריך הוא אשרי שמייה ביבייהו, ועל דא על

דטהרה, וחולין דטומאה. אינון חכמים דרמיין לשבות ויום טוב, לית לון אלא מה דיבין לון אינון חולין. בגונא ביום השבת, דלית ליה, אלא מה דמתקין ליה ביום החול. ובוונא דשלטא אילנא דתהי, אתכפיא אילנא דטוב ורע, ולא יהא לעמי הארץ, אלא מה דיבין לון תלמידי חכמים, ואתכפין תחותייהו, וכאלו לא הו בעלמא.

והבי איסור והיתר, טומאה וטהרה, לא את עבר מעמי הארץ. דמסטרידו לית בין גלוותא לימות המשיח (לגביהו) אלא שעבוד מלכיות בלבד דאין לא טעמין מאילנא דתהי, וצידך לון מרגניתין באיסור והיתר טומאה וטהרה. אלא יהון מבזים קדם תלמידי חכמים, בגונא דחשוכא

מיא ודי, שם שם לו חוק ומשפט ושם גשו אוף הכא, במא בדיק בנה לאתה, ובשם קדייש. (במדבר ה) ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשפון. מאן העפר. הא תנין, כתיב (קהלת ג) הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר הכל היה מן העפר, אפילו גלגל חמה, כל שפן בר נש דאיתכח מפייה.

אמר רבי יוסי, אלו כתיב ומן העפר ולא יתר, הוינא אמר הבי. אבל כיוון דכתיב ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשפון, משמע דאחר הוא. אלא כתיב (ישעה מא) יtan בעפר חרבו, אלין מאיריהון דקיסטיין ובלייסטראין, מארי דידיינא

קָמִי נְהֹרָא, דַעֲרֵב רַב אַינּוֹן
עַמִּי הָאָרֶץ אַינּוֹן חַשׁוֹבִין.
וְלֹא אַתְקְרִיאוּ יִשְׂרָאֵל, אֲלֹא
עַבְדֵין זְבִינִין לְיִשְׂרָאֵל, בְּגִין
דַאַינּוֹן בְּבָעֵירִין. וְהָא
אוֹקְמוֹה.

וַיִּשְׂרָאֵל אַתְקְרִיאוּ אָדָם,
וַיְמִנְיוֹן דָאִית בְּהֻזּוֹן
בְּעִירָא וְאָדָם. הַדָּא הוּא
דְּכַתְּבִּיב, (יחזקאל לד) וְאַתָּן
צָאַנִי צָאַן מְרֻעִיתִי אָדָם
אַתָּם. וְאַתָּן צָאַנִי צָאַן
מְרֻעִיתִי, אַינּוֹן עַמִּי הָאָרֶץ,
צְבִינִין, מְסֻטְרָא הַטּוֹב. אָדָם
אַתָּם, תַּלְמִידִי חַבְמִים.

וּבְקָרָא דָא גַּמִּי רַמְיוֹ לִיה,
(תהלים פא) לו עַמִּי
שׁוֹמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל וְנוּ. בַּתָּר
הָאָמֵר עַמִּי, אַפְמַאי קָאָמֵר
יִשְׂרָאֵל. אֲלֹא עַמִּי עַמִּי
הָאָרֶץ. יִשְׂרָאֵל: תַּלְמִידִי
חַבְמִים. וּבְגִינִיְהוּ אַתָּמָר
(שםות יד) וּבְגִין יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים
בִּיד רַמָּה.

בְּגִונָא דְּפָלִיג לֹזַן קוֹדְשָׁא

קְשִׁיא. מִשְׁמָעַ דְּכַתְּבִּיב
בְּקָרָקָע המִשְׁפָּן, דָאִיחִידָן
לְתַתְּפָא. וְעַל דָא יַקְהָה הַפְּהָנָה
וְנַתֵּן אֶל הַמִּים.

מֵי הַמִּרְים הַמְּאָרְרִים, אַלְיִין
מֵי יַמָּא, דָאִיבָּוּן מְרִירִין.
מֵאִיהָא. דָא שְׁמָא קְדִישָׁא,
בְּשַׁעַתָּא דָאַשְׁתַּבָּח בְּדִינָא,
כְּדִין אַקְרָוּן מֵי הַמִּרְים
הַמְּאָרְרִים. וּבְגִין כְּפָדָ מֵיאָ
דִּימָא דְּלַתְּתָא בְּלַהּוֹן
מְרִירִין.

תָא חִזּוּ, הָאֵי יַמָּא קְדִישָׁא
כִּמָה נְהָרִין מַתִּיקִין
עַלְיָן בְּגֹוָה, וּבְגִין דָאִיהָי
דִינָא דְעַלְמָא, מִימָוי מְרִירָן,
בְּגִין דָאַחַיד בְּהָמוֹתָא לְכָל
בְּנִי עַלְמָא. וְאַפְעַל גַּב
דָאִיבָּוּן מְרִירִין, כְּפָד מַתְפְּשָׁטִין
מַתִּיקִין אִיבָּוּן. לְזָמְגִין מִינָן
דִימָא מְרִירִן. לְזָמְגִין יַמָּא

בריך הוא בטוֹרָא דסני, הֲכִי פְּלִינְג לֹזֵן בְּפּוֹרְקָנָא בְּתִרְיִיתָא, דִּישְׂרָאֵל דָאַתָּמָר בְּהַזּוֹן, (שְׁמוֹת יט) וְחַמּוֹשִׁים עַלּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִאָרֶץ מִצְרָים. מִסְטָרָא דָאַילְנָא דְּחַיִי, דָאַינְנוּ נ' שְׁנַיִן דִּיוֹבְלָא. אַתָּמָר בְּהַזּוֹן, (שְׁמוֹת יט) הַטָּה יַעֲלוּ בְּהָר. וּבְהַזּוֹן (שְׁמוֹת יד) וַיַּסַּע מַלְאָךְ הָאֱלֹהִים הַחֹלֵךְ לִפְנֵי מְחֻנָּה יִשְׂרָאֵל. וּלֹזֵן אַתָּמָר (שְׁמוֹת יט) וְאַשְׁא אַתָּכְם עַל בְּנֵי נְשָׁרִים, דָאַינְנוּ עַנְנֵי בְּבּוֹד. וְאַבְיא אַתָּכְם אַלְיִ. וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בַּיד רַמָּה, הֲכִי יִפְיק לְתַלְמִידִי חַבְמִים, בְּכָל הָאֵי יִקָּר.

וּבְגַוּנָא דָאַתָּמָר בְּעַמִּי הָאָרֶץ מִסְטָרָא דְּטוֹב, (שְׁמוֹת יט) וַיַּתְיצַבּוּ בְתִחְתִּית הָהָר. הֲכִי יְהוָן בְּמִפְקָנָא בְּתִרְיִיתָא, תְּחוֹת תַּלְמִידִי חַבְמִים, בְּעַבְדָא דְּאֹזִיל לְרַגְלֵיָא דְּסּוֹסְפִּיאָ דְּמָאֵרִיה. וּבְגַוּנָא דָאַמְרָ לֹזֵן

דְּבָלָע לְכָל שָׁאר מִימִין, וְאַקְרֵי יִמְאָדָקְפָא, וּבָלָע כָּל אִינְפּוֹן אַחֲרָבִין, וְשָׁאֵב לֹזֵן בְּגַוּוּהָ, וְלֹא גִּיגְרִין לְבָר. לְזָמְבִּין שָׁאָרָן מִיְּאָ, וּבְגַדְיָן מִהָּהָוָא יִמְאָ, כָּל מָה דְּגַגִּיד לְתַתְּתָאִ. וּבְכָמָה גַּוְגִּין קִיְּמָא הָאֵי יִמְאָ. הַמִּים הַמְּאָרִים, בְּשַׁעַתָּא דָאַתִּי חִיְּוָא וְאַטִּיל זָהָמָא, כְּדִין הַמִּים הַמְּאָרִים וְעַל דָא כְּהָנָא עֲבִיד עַזְבָּא לְתַתָּא, וְאוֹמָי אָוּמָא, וְאַתְּעַבִּיד דִּינָא.

תָא חֹזֵי, אֵי אַתָּתָא אֲשַׁתְּכַחַת זְכִיִּתָא, אַלְיִן מִיְּן עַלְיִן בְּגַוּהָ, (ד"ג קכ"ה ע"ב) וְאַתְּהַפְּכָן מַתִּיקָן, וּנְקָאָן גַּרְמָה, וּקִיְּמִין בְּגַוּהָ, עד דְּמַתְעַבְּרָא. כִּיּוֹן דְּמַתְעַבְּרָא, הָוּ מִשְׁפָּרִי

בתחתית החר, אם תקבלו תורת מوطב, ואם לאו שם תהא קבורתכם. כי יימא במקנו פורקנא בתרייתא, אם תקבלו עליכון תלמידי חכמים במקנו דגלוותא, באדם דרביב על סוסיא, ועבדא דמשמש ליה מוטב. ואם לאו תפן תהא קבורתכם, בגנותה.

וערב רב בגונא דאתמר בהזון, (שמות ט) ונרא העם ינעו ויעמדו מרחוק. כי יהונ רחיקין מן פורקנא, ויחמונ לתלמידי חכמים, ולעמא קדיישא בכל האיicker, ואינון רחיקין מיגיינה. ואוי בעו לאתחברא בהדריינו מה כתיב בהו, (שמות יט) לא תנע בו יד כי סkul יסקל או ירה יירה. בהוא ומנא יתקיים בהו בישראל, (דברים לב) כי בדר ינחנו ואין עמו אל נבר, והא אוקמוה אין מקבלין גרים

בשפידי לענברא דמעהא, ונפיק ברא שפירה, וכי בלא מומא דעתמא. ואי לאו, איבון מיין עילין בגויה, וארכא ריחא דזוחמא, וアイון מיין מטהpecין לחויא במעהא, במא דקללה אתפסת, ואתחזי קלנא לכלה, והא אוקמיה חבריא.

תא חז, כל איבון בשיעלמא, באתריהו ההוא אטר ממש דאגה קיימי ואתדנו, ועל דא קיימי, ביה אתדנו. זפה חילקיהון דישראל, דקודשא בריך הוא אתריעי בהו, ובאי לדכא להו.

רבי חזקה פתח, (תהלים קכח) אשתק בגון פוריה וגוי, מה גפן לא מקבל